

Amicul Școalei

Revistă pedagogică — culturală — socială.

Organul oficial al Revizoratului școlar, al Comitetului școlar județean și al Asociației învățătorilor din județul Alba de jos.

Apare săptămânal sub îngrijirea Dlui Revizor școlar

MARIAN SASU.

Abonament :

120 lei pe an pentru membrul corpului didactic.
Iar pentru comitele școlare și partice. 150 lei.
Redacția și Administrația la biroul Revizoratului școlar — Aiud.

Inserțiuni și reclame

se publică după tarif. — Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscrisurile nu se înapoiază

Un număr 3 lei.

La începutul noului an școlar.

În zilele aceste școalele noastre primare din toată țara și-au deschis din nou larg porțile pentruca să primească sub acoperișul lor pe micii copilași ai neamului, dornici de carte bună și învățătură frumoasă. De azi încolo se începe pentru ei și învățătorii lor un nou an de muncă.

De câte ori m'am aflat la începutul unui nou an școlar și m'am gândit la munca ce trebuie s'o îndeplinesc noi învățătorii în cursul anului totdeauna mi-au frământat mintea și inima deosebite idei și sentimente.

Din constatările de până acuma m'am convins, că o seamă dintre frații învățători sunt hotărâți ca să urmeze calea bătută prin o lungă experiență; iar alții doresc și voiesc să afle o nouă cale, care să-i conducă mai ușor și mai sigur la ținta dorită.

Unii colegi învățători încep anul școlar fără nici-o îngrijire; alții din contră sunt îngândurați în sufletul lor, fiindcă grea și anevoioasă este munca, ce se prefinde astăzi dela noi învățătorii. Mare și grea este răspunderea noastră înaintea lui Dzeu și a neamului nostru.

Oameni suntem și noi învățătorii. Avem și noi deosebite vederi și suntem cuprinși de felurite sentimente. Timpurile sunt din cale afară de grele. În

cauza slabei salarizări cei mai mulți dintre noi se luptă cu mari mizerii.

Cu toate acestea nu trebuie și nici nu este bine, ca noi învățătorii să ne pierdem însufleșirea și voia de muncă. Să ne iubim cariera și să ne însufleșim pentru nobila și frumoasa noastră misiune culturală.

Din iubirea carierii și însufleșirea pentru misiunea noastră sublimă va răsări de bună seamă și triumful cauzei noastre învățătorești.

La munca pe care ni-o îmbie noul an școlar noi învățătorii să alergăm cu puteri unite. Pentru că nici odată nu s'a verificat mai bine ca astăzi dictonul: *In unire e puterea noastră.*

Izbânda muncii noastre învățătorești depinde în prima linie dela pregătirea noastră conștiințioasă și dela hotărîrea de a ne îndeplini chemarea cu însufleșire.

Să pășim deci pragul școlaei cu hotărîrea firmă: *să ne împlinim chemarea cu toată conștiința și dragostea inimii noastre.*

Să nu facem numai instrucție, ci să și educăm. Să cultivăm virtuțile, cari fac pe om desăvârșit, și să păzim tinera generație de greșelele și cursele lumii păcătoase.

Să ne facem datorința totdeauna și în tot locul cu abnegațiune și însufleșire; cu alte cuvinte acum la începutul noului an școlar să ne propunem firm, că ne vom împlini chemarea și misiunea noastră așa dupăcum putem noi mai bine; fiindcă numai așa vom afla în munca noastră din ce în ce tot mai mare desfătare și bucurie.

Noi învățătorii în tot locul să fim învățători adevărați: oameni de cinste și caracter, iubitori de ordine și disciplină, muncă și progres; cu dragoste de neamul și țara noastră iubită.

Dacă vom munci și ne vom purta așa atunci de bună seamă ne vom asigura stima, dragostea și recunoștința tuturor.

La muncă rodnică deci fraților învățători! Dumnezeu sfântu să ne ajute!

Congresul nostru din Timișoara.

În zilele de 6, 7, și 8 Septemvrie a. c. s'a ținut la Timișoara al VII-lea congres al învățătorilor din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș. Membrii comitetului central în frunte cu președintele Traian Șuteu au sosit la Timișoara în ziua de 5 l. c. ora 6 p. m. La gară au fost întâmpinați de către Domnul Râmneanțu inv. deputat și președintele Asociației din Banat, Găzduirea participanților s'a făcut în cele două cămine ale învățătorilor.

Au participat la congres 250 învățători din Transilvania și 100 învățători din Vechiul Regat. Din partea Ministeriului instrucțiunii au fost prezenți următorii: Domnul Ghițeșcu, directorul învățământului primar, Domnul Ioan Teodoru inspector general, Domnul Stoinescu inspector delegat al Ministeriului instrucțiunii, Ioan Ghiță director școlar, Petrovici inspector regional din Banat și P. Petrescu inspector regional din Sibiu.

În ziua de 6 Sept. ora 9 a. m. congresiștii au participat la serviciul divin, care a avut loc în biserica ort. din Timișoara Fabrică. La ora 10 a. m. a avut loc deschiderea oficială a congresului în sala festivă a teatrului comunal. Deschiderea a făcut-o președintele Traian Șuteu prin o vorbire aleasă, relevând activitatea asociației până acuma, care asociație a început înainte cu 7 ani cu nimica. Numai cu zelul și dragostea de muncă s'a ajuns astăzi la o avere de circa 40,000.000 Lei. Dânsul a salutat și pe reprezentanții Ministeriului. A răspuns domnul Ghițeșcu, exprimând regretul Domnului ministru Angelescu care din motive mai înalte n'a putut lua parte la congres. Domnul Ghițeșcu subliniază prin niște cuvinte bine documentate necesitatea de a formă întreaga învățătorime din toată țara o singură și puternică asociație. Dânsul de și ca reprezentant oficial la guvernului declară, că învățătorimea nu s'a bucurat până acuma de atențiunea și sollicitudimea cuvenită tocmai din motivul că n'a fost solidară în acțiunile ei. Spune mai departe, că singurul element de conducere care și a făcut datorința în țara nouă este învățătorimea.

S'a trimis apoi telegrame: M. S. Regelui, Domnului C. Angelescu ministru instrucțiuni și Congresului învățătoresc din Chișinău. Când s'a citit telegrama adresată M. S. toți învățătorii au fost cuprinși de un adânc sentiment de devotament și în picioare au întonat Imnul Regal într'un ton așa de melodios încât mulți din ei cuprinși de momentul însuflețitor au început să lăcrimeze.

După aceasta s'a intrat în ordinea de zi:

Legea învățământului primar. Referentul acestui obiect a fost Domnul C. Encica dir. la școla primar No. 7 din Cluj. Dânsul a arătat laturea bună a acestui legi cu obligativitatea de 7 ani, ceace va contribui foarte mult la ridicarea culturală a păturei țărănești. Scoate însă la iveală și lacunele legii și anume: Legea va fi cu greu pusă în aplicare din lipsa de învățători la

țară, din lipsa localurilor și a persoanelor de informare. Dânsul mai face și unele propuneri în legătură cu legea; anume: Obligatorietatea să se facă nu prin forțarea cu pedepse ci prin ajutoarea părinților mizeri, cari nu-și pot trimite copiii la școală.

Pregătirea învățătorilor să se facă atât prin cursuri de vara cât și prin conferințe județene la cari conferințe să ia parte activă și profesorii de școale normale. Cere înființarea de cursuri pedagogice la toate universitățile din țară. Să se facă o selecționare riguroasă între subvizorii de control din motivul că s'au străcurat în urma numirilor făcute la intervenții și protejare elemente cari n'au autoritatea și stima cuvenită din partea învățătorilor, din motivul că n'au cultura superioară unui învățător pe care îl controlează, nici anumite merite pe terenul școlar. După aceasta ia cuvântul Domnul Ghițescu spunând că încet toate greutățile cari împiedecă punerea în aplicare a legii vor fi înlăturate, tot asemea spune că în curând va apărea regulamentul școlar, care va limpezi toate dispozițiunile legii, tălmăcite până acuma de multe ori greșit.

La ora 1 a avut loc un banchet oficial.

În ședința de după masă s'a făcut raportul comitetului; anume: raportul casierului general, raportul directorului administrativ al Căminului „Casa Învățătorilor” din Cluj și gestiunea acestui institut pe anul 1924—25. Tot în această ședință s'au ales comisiunile verificatoare. Ședința se ridică la ora 9 seara. După ședință congresiștii iau parte în corpore la concertul reuniunei de cântări „Doina” din Timișoara, al cărui cor este condus de învățătorul I. Ioanovici dela școala No. 1 de acolo.

În ziua a doua 7 l. c. se deschide ședința la ora 9 a. m. Se fac rapoartele comisiunilor verificatoare. Să ia în desbatere chestiunea de salarizare. Iau cuvântul mai mulți învățători, arătând situația grea în care se află învățătorimea din cauza salariului de mizerie, documentând unii cu cazuri concrete cum această stare a început să cauzeze dezastru pentru învățământul primar.

Domnul Ghițescu în legătură cu această chestiune face din nou apel la solidaritatea învățătorimii; altcum pe lângă toată bunăvoința Ministeriului nu vom fi satisfăcuți. Dânsul mai spune că în toamna aceasta se depune pe biroul Camerei un proiect de lege care să normalizeze salarizarea tuturor funcționarilor publici. În legătură cu acest proiect Domnul ministru C. Angelescu va prezenta chestiunea de salarizare a învățătorilor prezentând această chestiune conform rolului ce-l are învățătorimea în noua formație a statului și conform aspirațiilor culturale ale poporului românesc. Deci tendința Ministeriului este ca să fim trecuți în rândul categoriilor de funcționari cu considerație asupra rolului ce-l reprezintă respectiva clasă de funcționari nu numai cu considerație la evalificație.

În ședința de după masă se ia în discuție chestiunea fuzionării asociațiilor învățătoresți regionale. Vorbește în sensul de fuzionare Doamna Palade reprezentanta asociației institutorilor din București. În această chestiune se aduce următorul deziderat: Congresul în unanimitate dorește înfăptuirea unirii tuturor învățătorilor. Se dă deplină autorizație Comitetului central ca să intre în pertractări cu celelalte asociații și în viitorul congres să se prezinte cu statutele și cu actul de fuzionare în fața congresului general care se va convoca la Brașov.

Se alege noul comitet pe un timp de 3 ani după cum urmează: Traian Șuteu președinte, L. Cioban v. președinte, A. Popa v. președinte, Gavril Almășean și Vasile Chirtăoanu secretari, N. Hancu cassier general, Bochis administratorul revistei „Învățătorul”, Dr. Vilt cassierul Căminului „Casa învățătorilor”; membrii în comitet: C. Encica, L. Maior, Gh. Poruț, I. Șandru. N. Mureșan, I. Firu, A. Floașiu, N. Oprea, I. Cristea revizorul Aradului, C. Lencuța, I. Pleșiu, V. Râmneanțu, Gh. Cioban, I. Savi, V. Liubă, P. Neamțu, P. Jumara, C. Boieru, N. Pescariu, N. Pop, V. Stelea, I. Suci, C. Irimie și P. Bura.

În ziua de 8 l. c. congresiștii vizitează instituțiile culturale din Timișoară, iar cu trenul de după amiază au făcut excursie la Reșița.

Asupra unor chestiuni mai importante, discutate la congres și în comitetul central, voi revenii în numerile următoare.

Andrei Floașiu, inv.

Lecție practică de aritmetică.

Scrierea lui 10.

I. Pregătirea.

1. *Vechi idei aperceptive.* a) Cu ce număr am început întâi și 'ntâi, să numărăm? (...unu). Câte ființe sau lucruri arată numărul unu? (o singură ființă sau lucru). Și cum îi spuserăm lui unu, fiindcă arată o singură ființă sau lucru? (xx unime). Spuneți câteva unimi! (Un scaun, o bancă, etc.) Dar numărul 2 tot o unime arată? (...o grămadă de unimi). Și cum numirăm noi o grămadă de 2 unimi? (...unitate). Spuneți câteva grămezi sau unități de 2 unimi! (2 bănci, 2 boi, etc.)

Să spună N., pe rând unitățile dela 1—10, din câte unimi is formate?

Unu e o unitate, formată dintr'o unime;
2 " " din 2 unimi;
3 " " " 3 " ;
10 " " " 10 " ;

Cât feluri de unități cunoașteți? (... 2 feluri: unități de unimi și unit. de zeci). Numărul 10 câte unități de unimi arată? (... 10 unit. de unimi). Și câte unități de zece arată numărul zece? (... numai o unit. de zece). Arătați la mașină, câteva unități de zece: (Un șir de 10 bile: un zece, 2 zeci, 3 zeci, etc.)

Scrieți acum la tablă, pe rând, unitățile dela 1—9! (1, 2, 3. ... 9). Scrieți și nici o unitate! (Un elev scrie zeci). Cum numirăm noi aceste semne? (... cifre). Numărați-le cu câte cifre sau semne ați scris aceste numere? (... cu 10 cifre).

2. **Anunțarea.** Până la câte unități de unimi ați învățat să scrieți? (... 9). Ce unitate urmează după unit. 9? (... unit. 10). Astăzi avem să învățăm, cum se scrie 10. Ce avem să învățăm azi?

(Va urma) R. Lupescu rev. școl. cl. II.

Partea oficială.

Toate ordinile și circularele, ce se vor publica în partea aceasta a revistei, vor trebui să fie imediat înregistrate și executate conștiențios de către cei vizafi.

Revizoratul școlar al județului Alba de Jos.

No. 2163—1925.

In cele următoare vi-se face cunoscută deciziunea ministerială No. 85084—925, spre luare la cunoștință și executare:

Deciziune:

Noi, Ministru Secretar de Stat la Departamentul Instrucțiunei, Având în vedere dispozițiunile art. 56 și 201 din legea învățământului primar și normal primar, privitoare la materiile de învățământ primar și normal primar.

Decidem:

Art. I. Programa analitică a materiilor de învățământ primar și normal prevăzute în art. 56 și 201 din legea învățământului primar și normal se aplică cu începutul anului școlar 1925—26. La școlile primare se va aplica la I. II. V. VI. iar la școlile normale la clasa I.

Art. II. Manualele didactice vechi vor fi folosite și anul acesta până la aprobare de către Minister a manualelor didactice alcătuite conform noiei programe analitice.

Art. III. Nici un manual didactic nou nu se poate introduce în școală, dacă nu are autorizarea Ministerului, dată pe baza cercetărilor prevăzute de legea și regulamentul pentru cercetarea cărților didactice.

Art. IV. Manualele didactice noi, alcătuite conform noiei programe de învățământ, se vor depune la Minister pentru cerce-

tarea și aprobarea la datele și în termenul prevăzut de regulament pentru aprobarea cărților didactice.

Art. V. și cel din urmă. Domnul Director General al învățământului primar și normal este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a acestei deciziuni.

No. 2145/1925.

II.

În cele următoare Vă comunicăm noile numiri de învățători din județul nostru:

Alămor: Gh. Micu și Constanța Mănescu, Armeni: Șt. Moroianu, Berghin: Dumitru Ionaș, Blandiana: Elena Tătaru, Boz: Irina Balázs, Bucurdeea-grânoasă: Otilia Meseșan, Bucium Sasa: Victor Crișan, Carpiniș: Aurel Ionescu, Cetea: Cornelia Halalai, Ciunga: Dșoara N. Marinescu, Cacova: Toma S. Vasile, Craiva: Sabin Nicoară, Alecuș: Romul Ranca, Cricău: Paraschiva Stoica, Cut: Virginia Răchițan, Dostat: Valeria Gusan, Fărău: Maria Varga, Gârbova de sus: Péterfi Ștefan, Geomal: Sia Albu, Gheja de Mureș: Șofron Viorel, Gusu: Victoria Dăian, Hopârta: Berta Incze, Lupu: Victor Folea, Mușca: Maria Onice, Mihalț: Sabina Bălcașu, Obreja (orfelinat): Valeria Popescu, Ohaba: Elisabeta Manoilă, Poiana Aiudului: Berta Petricek, Presaca Secaș: Veturia Barbu, Rădești: Livia Vezan, Sângătin: Letiția Dăian, Roșia de Secaș: Emilia Moldovan, Sărăcsău: Nicolae PISOIU, Șard: Valeria Bălan, Sohodol-sat: Maria Mihaiu, Uioara: Evdochia Florea, Vurpăr: Terezia Acs, Zlatna: Beliu Vasile, Uioara (grădini de copii): Paula Moldovan, Zlatna: Țărălungă Gh., Țelna: Elisabeta Șandru.

Domnii învățători înșirați aci sunt invitați, ca să-și ocupe imediat posturile designate. Direcțiunile școlare ne vor comunica precis ziua prezentării acestor domnii învățători la posturile lor, pentruca să-i putem lua în statele de plată.

No. 2182/1925.

III.

Cine nu și-a provăzut încă școala cu registre acela să și-le ceară imediat dela Revizorat, pentrucă dacă vom afla după 20 l. c. școala fără registre vom amenda pe vinovați. Facem însă cunoscut, că din registrele școlare ne lipsesc „Catalogele“. Până vor sosi aceste dela Minister, domnii învățători vor purta zilnic evidența absențelor pe tablouri din hârtie întocmite de dânsii. Listele de amenzi școlare se vor procura direct dela Cooperativa noastră din Aiud.

No. 2171/1925.

IV.

Conform ord. Inspect. No. 17381/1925. Cu prilejul înscrierilor învățătorimea poate face apel la părinți pentru a contribui prin cumpărare de cărămjoare, la desfacerea carnetelor ce au dela comitetul de construirea localului școliei normele și orfelinatului fiicelor membriilor corpului didactic. E timpul să se lichideze această chestiune.

No. 2134—1925.

V.

Vi se aduce la cunoștință, că Ministerul în dorința ce o are de a ajuta minoritățile de origine maghiară în cunoașterea literaturii și istoriei țării noastre, a aprobat cu ordinul No. 985—925, pentru clasele II a școlilor maghiare deci pentru clasa în care limba română nu e încă destul de bine cunoscută, ca să se poată citi în ea, traducerea în limba maghiară a uneia din cele mai bune cărți de cetire, scrisă în limba română, anume cetirea alcătuită de Domnul Mihail Sadoveanu membru al academiei române, în asociație cu Domnul I. I. Teodoru inspector general școlar.

Cartea a fost tradusă de Domnii Bakóczy Karoly, Ebert András și Nistor Ioachim.

O recomandăm cu toată căldura școlilor minoritare maghiare. Ea se găsește de vânzare la Csiki Albert, Globus Könyvnyomda în Odorheiu.

No. 2172/1925.

VI.

În temeiul ord. Nr. 86642/1925 Vi se face conșcut, că D-l Grigore Popescu institutor și Directorul școlii primare Nr. 1 din Brașov, este numit pe ziua de 1 August 1925. Inspector al școlilor primare minoritare din Ardeal.

No. 2160—925.

Cluj / Central VII.iversity Library Cluj

Ministerul Sănătății publice și Ocrotirilor sociale, împreună cu cel al Finanțelor luind dispozițiunea ca plata pensiilor cuvenite văduvelor de război de grade inferioare, care locuiesc la țară să se facă numai trimestrial în zilele de sărbătoare la Primărie, în fața Primarului, a învățătorului, a Preotului, care vor semna atestând achitarea acestor pensii. Vă invităm ca să luați parte efectivă la aceste plăți.

ȘTIRI.

Începând cu acest număr revista iarăși se va trimite fiecăruia pe adresa dela școala sa.

On. Minister a pus la dispoziția școlilor primare din județul nostru 10 mii Lei pentru ajutorarea copiilor cu manuale de școală. Sumele vor fi distribuite de dl revizor școlar.

Suntem informați, că se găsește sub tipar o *carte de cetire pentru clase V-a*, alcătuită de Dnii M. Sadoveanu, I. I. Teodoru, C. Stan și P. Petrescu, inspectori școlari.

A apărut *Carte de cetire p. clasa VI. primară* de Scraba D. G. Negulescu St. Teodoriu, Gr Onu și I. Ion.

Idem pentru clasa V-a.

Toate se pot comanda prin Cooperativa noastră.